

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ศักยภาพการทำสวนยางพาราของเกษตรกรในอำเภอถ้ำ จังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรอำเภอถ้ำ จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะทางเศรษฐกิจ ลักษณะทางสังคม และลักษณะพื้นที่กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรอำเภอถ้ำ จังหวัดลำพูน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรอำเภอถ้ำ จังหวัด

ลำพูน

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เกษตรกรผู้ปลูก ยางพารา ในอำเภอถ้ำ จังหวัดลำพูน จำนวน 156 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบ สัมภาษณ์และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้สถิติ ไคสแควร์ (Chi-Square Test)

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคล

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.7 เป็นเพศชาย ร้อยละ 30.1 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 49.26 ปี ร้อยละ 90.4 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 27.6 จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 55.8 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม และ ร้อยละ 61.5 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3-4 คน

ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 38.5 มีรายได้ทั้งหมดต่อครัวเรือน ระหว่าง 50,00 1-100,000 บาท ต่อปี โดยมี รายได้ ทั้งหมดต่อครัวเรือน เฉลี่ย 147,540.06 บาทต่อปี ร้อยละ 28.8 มีพื้นที่ทำการเกษตร (ไม่รวมพื้นที่ปลูกยางพารา) ระหว่าง 1-10 ไร่ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตร (ไม่รวมพื้นที่ปลูกยางพารา) เฉลี่ย 17.73 ไร่ ร้อยละ 93.6 มีการปลูกพืช โดยพืชที่ปลูกร้อยละ 66.7 ปลูกลำไย และส่วนใหญ่ร้อยละ 72.4 ไม่มีการเลี้ยงสัตว์ใดเลย

การปลูกยางพารา

กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.7 ระบุว่า วัตถุประสงค์ในการปลูกยางพาราเพื่อหวังผลระยะยาวเป็นมรดกแก่บุตรหลาน ร้อยละ 44.9 พื้นที่ปลูกยางเดิมเป็นพื้นที่ทำไร่ ร้อยละ 73.7 ทราบชื่อพันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูก (RRIM 600) ร้อยละ 48.7 มีพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด 6-10 ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 1.362 ไร่ ร้อยละ 74.4 ปลูก 76 ต้นต่อไร่ โดยปลูกเฉลี่ย 75.11 ต้นต่อไร่ ร้อยละ 51.3 ต้นยางมีอายุน้อยกว่า 3.0 ปี โดยต้นยางมีอายุเฉลี่ย 3.42 ปี ร้อยละ 94.9 มีการปลูกซ่อมยางพารา ร้อยละ 34.5 ปลูกซ่อม 1-10 ต้นต่อไร่ โดยมีการปลูกซ่อมยางพาราเฉลี่ย 22.01 ต้นต่อไร่ เกษตรกรทั้งหมดอาศัยน้ำฝนเป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการทำสวนยางพารา ร้อยละ 99.4 มีการทำแนวป้องกันไฟ ร้อยละ 48.7 ต้นทุนในการทำสวนยางพาราไม่เกิน 1,000 บาทต่อไร่ต่อปี โดยมีต้นทุนเฉลี่ย 1,430.54 บาทต่อไร่ต่อปี ร้อยละ 78.8 ใช้แรงงานในครอบครัว ร้อยละ 46.8 เข้าไปดูแลสวนยางพารา ระหว่าง 1-5 ครั้งต่อเดือน โดยความถี่ในการเข้า ไปดูแลรักษาสวนยางพาราเฉลี่ย 10.34 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 53.8 กำจัดวัชพืชในสวนยางพารา 1-2 ครั้งต่อปี โดยกำจัดวัชพืชในสวนยางพาราเฉลี่ย 2.73 ครั้งต่อปี ร้อยละ 64.1 ใส่ปุ๋ย 2 ครั้งต่อปี โดยใส่ปุ๋ยเฉลี่ย 2.07 ครั้งต่อปี ร้อยละ 81.4 ใช้ปุ๋ยเคมี ร้อยละ 98.7 มีการตัดแต่งกิ่งยางพารา ร้อยละ 53.2 ตัดแต่งกิ่งยางพารา 1-2 ครั้งต่อปี โดย ตัดแต่งกิ่งยางพารา เฉลี่ย 3.97 ครั้งต่อปี เกษตรกรทั้งหมด รักษาความชื้นในสวนยางพาราในช่วงฤดูแล้ง โดยการรอน้ำฝน ร้อยละ 75.0 มีการปลูกพืชแซมระหว่างแถวยางพารา โดยพืชที่ปลูกแซมระหว่างแถวยางพารา ร้อยละ 50.6 ปลูกข้าวโพด ร้อยละ 95.5 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการปลูกยางพารามาก่อน ร้อยละ 99.4 ได้รับการสนับสนุนต้นกล้ายางพาราจาก ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดลำพูน

ลักษณะทางสังคม

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.4 เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการทำสวนยางพารา ร้อยละ 83.3 เคยติดต่อกับกับเกษตรกรรายอื่นที่ปลูกยางพารา ร้อยละ 66.7 เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมการทำสวนยางพารา ร้อยละ 60.9 มีความรู้ความเข้าใจในการทำสวนยางพาราสูง (14.88 คะแนนขึ้นไป) และ ร้อยละ 67.9 ไม่เคยมีประสบการณ์การศึกษาดูงานเลย

ลักษณะพื้นที่

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.6 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ร้อยละ 45.5 พื้นที่ไม่มีความลาดเท (พื้นที่ราบ) และ ร้อยละ 57.7 ดินมีลักษณะเป็นดินร่วนทราย

ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

ผลการวิจัยศักยภาพการทำสวนยางพาราของเกษตรกร เมื่อพิจารณาจากขนาดของลำต้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 84.0 มีศักยภาพต่ำ (ขนาดของลำต้นไม่ได้มาตรฐาน) เมื่อพิจารณาจากจำนวนต้นที่เหลือต่อไร่พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.5 มีศักยภาพสูง (จำนวนต้นที่เหลือต่อไร่เหลือ 70 % ขึ้นไป) และเมื่อพิจารณาจากความสมบูรณ์ของต้นพบว่าเกษตรกรครึ่งหนึ่งมีศักยภาพสูง (ความสมบูรณ์ของต้นดี)

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆกับศักยภาพในการทำสวนยางพารา
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆกับศักยภาพในการทำสวนยางพารา โดยมีตัวแปรอิสระต่างๆที่ศึกษาได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา แรงงานในครอบครัว ต้นทุนที่ใช้ในการทำสวนยางพารา รายได้ทั้งหมด การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการทำสวนยางพารา การติดต่อกับเกษตรกรรายอื่นที่ทำสวนยางพารา ประสบการณ์การฝึกอบรมการทำสวนยางพารา ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรในการทำสวนยางพารา ประสบการณ์การศึกษาดูงาน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และความลาดเทของพื้นที่ ส่วนศักยภาพในการทำสวนยางพาราพิจารณาได้จาก 3 ประเด็นคือ ขนาดของลำต้น จำนวนต้นที่เหลือต่อไร่ และความสมบูรณ์ของต้น ซึ่งจากการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระต่างๆกับศักยภาพในการทำสวนยางพารา โดยพิจารณาจากแต่ละประเด็น สามารถสรุปได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรจากขนาดของลำต้น พบว่ามีเพียงความอุดมสมบูรณ์ของดินเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรจากจำนวนต้นที่เหลือต่อไร่ พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระใดๆเลยที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรจากความสมบูรณ์ของต้น พบว่า ประสบการณ์การฝึกอบรมการทำสวนยางพารา ความอุดมสมบูรณ์ของดิน และ ความลาดเทของพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัญหาในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

ผลการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการ ทำสวนยางพารา ของเกษตรกร ในอำเภอสี จังหวัด ลำพูน พบว่าเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ปัญหาด้านพื้นที่ พบว่าปัญหาที่อยู่ในระดับมาก คือปัญหาขาดน้ำในช่วงหน้าแล้ง
- ปัญหาด้านการดูแลรักษา พบว่าปัญหาที่อยู่ในระดับมาก คือปัญหาปุ๋ยราคาแพง

- ปัญหาด้านการส่งเสริมและการบริการจาก ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัด ลำพูนพบว่าปัญหาที่อยู่ในระดับมาก คือปัญหาไม่ได้รับการสนับสนุนปุ๋ยเคมีและสารเคมีจาก ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดลำพูน

- ปัญหาที่คาดว่าจะได้รับเมื่อต้นยางพาราเจริญเติบโตสามารถเปิดกรีดได้ พบว่าปัญหาที่อยู่ในระดับมาก คือเกษตรกรคาดว่าจะ ขาดเงินทุนในการซื้ออุปกรณ์ในการทำสวนยาง (จอก, ลวด, จักรรีดยาง และอื่นๆ)

ข้อเสนอแนะในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

1. ต้องการให้โครงการฯ สนับสนุนเงินทุนและปุ๋ยสำหรับดูแลบำรุงรักษาสวนยางพารา หรือจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้แก่เกษตรกร
2. ต้องการให้โครงการฯ แจกจ่ายกล้ายางที่มีความสมบูรณ์และแจกจ่ายให้ทันช่วงต้นฤดูฝน และต้องการให้มีการแจกจ่ายที่ใช้สำหรับปลูกซ่อมเพิ่ม เพราะกล้ายางที่ปลูกตายเยอะมาก เนื่องจาก ได้รับกล้ายางชำซึ่งไม่ตรงกับช่วงต้นฤดูฝน
3. ต้องการให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางพาราจังหวัดลำพูน มาพบปะเกษตรกรบ่อยครั้งกว่านี้ เพื่ออบรมให้ความรู้และคำแนะนำในการทำสวนยางพารา โดยเฉพาะเรื่องการใช้ปุ๋ย
4. ต้องการให้ผลผลิตยางมีราคาดี มีตลาดรองรับ มีการประกันราคาขั้นต่ำ และต้องการให้รัฐบาลจัดตั้งสหกรณ์รับซื้อยางแผ่นตามจุดใหญ่ๆ
5. อยากให้ที่ดินมีเอกสารสิทธิ์ เพื่อที่จะได้นำไปเป็นหลักประกันในการกู้เงินมาใช้ในการทำสวนยางพารา
6. ต้องการให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางพาราจังหวัดลำพูน ไปสอนการกรีดยางพาราให้แก่เกษตรกร และเมื่อยางกรีดได้ออกมาให้รัฐบาลสนับสนุนและจัดหาอุปกรณ์การกรีดให้กับเกษตรกร
7. ต้นกล้ายางพาราที่ปลูกจะต้องสมบูรณ์ และการได้รับน้ำในปีแรกของต้นกล้ายางพาราถือว่าสำคัญมาก ดังนั้นการปลูกยางพาราจะต้องปลูกในช่วงต้นฤดูฝนเท่านั้น เพื่อให้ต้นกล้ายางพาราตายน้อยที่สุด
8. เกษตรกรผู้ปลูกยางจะต้องดูแลและให้ความสำคัญเรื่องไฟไหม้สวนยางพาราในช่วงหน้าแล้ง
9. ต้องการให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางพาราจังหวัดลำพูน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปลูกพืชแซมที่สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร เพื่อที่จะได้นำมาเป็นทุนในการทำสวนยางพาราในระหว่างที่ยางพารายังไม่สามารถเปิดกรีดได้

10. ทีมงานศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางพาราจังหวัดลำพูน มีน้อยเกินไปทำให้ดูแลเกษตรกรไม่ทั่วถึง

11. ต้องการให้เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางพาราจังหวัดลำพูน มาดูต้นยางว่าจะมีน้ำยางหรือไม่

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้นำเสนอตามประเด็นสำคัญคือ สักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรจากขนาดของลำต้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีศักยภาพต่ำ (ขนาดของลำต้นไม่ได้มาตรฐาน) ซึ่งสาเหตุที่ทำให้ขนาดของลำต้นไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่ควรจะเป็นนั้น เนื่องมาจากว่า ต้นยางพาราขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนอย่างเดียวเป็นแหล่งน้ำในการทำสวนยางพารา โดยพื้นที่ดังกล่าวมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (ในช่วงปี 2547-2550) 1,017.8 มิลลิเมตรต่อปี (นิรันดาม², ไม้ระบूपปีที่พิมพ์) และมีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ย (ในช่วงปี 2547-2551) 104.4 วันต่อปี (ศูนย์อุทกวิทยาและบริหารน้ำ, กรมชลประทาน, ไม้ระบूपปีที่พิมพ์) ซึ่งถือว่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถาบันวิจัยยาง, กรมวิชาการเกษตร (2550) ระบุว่าปริมาณน้ำฝนไม่ต่ำกว่า 1,250 มิลลิเมตรต่อปีและมีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ยประมาณ 120-150 วันต่อปี อีกทั้งเกษตรกรเกินครึ่งได้รับกล้ายางพาราสำหรับปลูกชำ โดยได้รับกล้ายางเลขช่วงฤดูฝนไปแล้ว ทำให้ขนาดของลำต้นส่วนใหญ่ไม่ได้ มาตรฐาน แต่ถ้าหากแยกตามปีปลูก พบว่าเกษตรกรที่ปลูกในปี 2548 และปี 2549 มีศักยภาพในการทำสวนยางพาราสูงกว่าเกษตรกรที่ปลูกในปี 2547 (ตารางที่ 56) ซึ่งจะสอดคล้องกับปริมาณน้ำฝน เพราะปริมาณน้ำฝนในปี 2548 และปี 2549 มีปริมาณสูงกว่าในปี 2547 (ตารางที่ 8)

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรจาก จำนวนต้นที่เหลือต่อไร่ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีศักยภาพสูง (จำนวนต้นที่เหลือต่อไร่เหลือ 70 % ขึ้นไป) ซึ่งเนื่องมาจากว่าเมื่อต้นยางพาราตายเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการปลูกซ่อม โดยมีการปลูกซ่อมในช่วงที่ต้นยางพารามีอายุ 1-3 ปี ทำให้จำนวนต้นที่เหลือต่อไร่เหลือ 70 % ขึ้นไป

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรจากความสมบูรณ์ของต้น พบว่าเกษตรกรครึ่งหนึ่งมีศักยภาพสูง (ความสมบูรณ์ของต้นดี) ซึ่งสาเหตุที่ความสมบูรณ์ของต้นไม่ได้ดีทั้งหมดนั้น เนื่องจากว่าต้นยางพาราขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝน

อย่างเดียวนั้นเป็นแหล่งน้ำในการทำสวนยางพารา และจำนวนวันฝนตกและปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาในแต่ละปีน้อย ทำให้ต้นยางพาราได้รับน้ำน้อย อีกทั้งเกษตรกรกรเกินครึ่งได้รับกล้ายางพาราสำหรับปลูกล่าช้า โดยได้รับกล้ายางเลยช่วงฤดูฝนไปแล้ว ทำให้ความสมบูรณ์ของต้นไม่ดีเท่าที่ควร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรจากขนาดของลำต้น พบว่าความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ต่างกันมีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยทิศทางความสัมพันธ์นั้น พบว่าความอุดมสมบูรณ์ของดินที่สูงขึ้นทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่พิจารณาจากขนาดของลำต้นสูงขึ้นด้วย ถึงแม้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีศักยภาพในการทำสวนยางพาราต่ำ แต่ในส่วนของเกษตรกรที่มีศักยภาพในการทำสวนยางพาราสูงส่วนใหญ่ความอุดมสมบูรณ์ของดินจะดี ซึ่งชี้ให้เห็นว่าความอุดมสมบูรณ์ของดินที่สูงขึ้นทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร ที่พิจารณาจากขนาดของลำต้นสูงขึ้นไปด้วย

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราจากจำนวนต้นที่เหลือต่อไร่ พบว่าทุกปัจจัยไม่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพารา

เมื่อพิจารณาศักยภาพในการทำสวนยางพาราจากความสมบูรณ์ของต้น พบว่าประสิทธิภาพการฝึกอบรมการทำสวนยางพาราที่ต่างกันมีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนความอุดมสมบูรณ์ของดินและความลาดเทของพื้นที่ ที่ต่างกันมีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถอธิบายทิศทางความสัมพันธ์แต่ละปัจจัยได้ดังนี้

ประสิทธิภาพการฝึกอบรมการทำสวนยางพาราโดยทิศทางความสัมพันธ์นั้น พบว่า

ประสิทธิภาพการฝึกอบรมการทำสวนยางพาราที่สูงขึ้นทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่พิจารณาจากความสมบูรณ์ของต้นสูงขึ้นด้วย ถึงแม้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีประสิทธิภาพการฝึกอบรมการทำสวนยางพารา 0-1 ครั้งต่อปี แต่ในส่วนของเกษตรกรที่มีประสิทธิภาพการฝึกอบรมการทำสวนยางพารามากกว่า 1 ครั้งต่อปีส่วนใหญ่จะมีศักยภาพในการทำสวนยางพาราสูง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าประสิทธิภาพการฝึกอบรมการทำสวนยางพาราที่มากขึ้นหรือสูงขึ้นทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร ที่พิจารณาจากความสมบูรณ์ของต้น สูงขึ้นไปด้วย

ความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยทิศทางความสัมพันธ์นั้น พบว่าความอุดมสมบูรณ์ของดินที่สูงขึ้นทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่พิจารณาจากความสมบูรณ์ของดินสูงขึ้นด้วย

ความลาดเทของพื้นที่ โดยทิศทางความสัมพันธ์นั้น พบว่าความลาดเทของพื้นที่ที่สูงขึ้นทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่พิจารณาจากความสมบูรณ์ของดินสูงขึ้นด้วย ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วพื้นที่ที่น่าจะทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่พิจารณาจากความสมบูรณ์ของดิน สูงกว่าพื้นที่ที่มีความลาดเท แต่สาเหตุที่พื้นที่ที่มีความลาดเททำให้ ให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรที่พิจารณาจากความสมบูรณ์ของดิน สูงนั้น เนื่องมาจากพื้นที่ที่มีความลาดเทส่วนใหญ่จะปลูกยางพาราอย่างเดี่ยว ไม่มีการปลูกแทรกหรือปลูกร่วมกับพืชชนิดอื่น เช่น มะม่วง ลำไย ทำให้ต้นยางพาราได้รับแสงดีรวมถึงไม่ถูกแย่งปุ๋ยหรือธาตุอาหารต่างๆจากพืชตัวอื่น ส่งผลให้ความสมบูรณ์ของต้นยางพาราดี ส่วนพื้นที่ราบนั้นเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกยางพาราแทรกหรือปลูกร่วมกับพืชชนิดอื่น เช่น มะม่วง ลำไย ซึ่งพืชดังกล่าวนี้จะไปบังร่มเงาและไปแย่งปุ๋ยหรือธาตุอาหารต่างๆ ทำให้ความสมบูรณ์ของต้นยางพาราไม่ดี

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะข้อคิดเห็นบางประการ อันน่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดลำพูน เพื่อหาแนวทางในการให้ความรู้ คำแนะนำ สนับสนุน ช่วยเหลือ แก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งอาจเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งต่อไปดังนี้

1. จากผลการวิจัยศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร เมื่อพิจารณาจากขนาดของลำต้นพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีศักยภาพต่ำ (ขนาดของลำต้น ไม่ได้มาตรฐาน) ซึ่งมีความสอดคล้องกับการที่เกษตรกรส่วนมากได้รับกล้ายางพาราที่ไม่สมบูรณ์และไม่ได้ปลูกกล้ายางพาราในช่วงต้นฤดูฝน รวมถึงเกษตรกรไม่มีเงินทุนในการซื้อปุ๋ย และไม่ได้รับการสนับสนุนปุ๋ย ทำให้ขนาดของลำต้นส่วนมากไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้น เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าว โดยเฉพาะศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดลำพูน ควรจะให้ความสำคัญกับสิ่งต่อไปนี้

1.1 จะต้องแจกจ่ายกล้ายางที่มีความสมบูรณ์และแจกจ่ายให้ทันในช่วงต้นฤดูฝน ถ้าเลยช่วงต้นฤดูฝนไปแล้วไม่ควรแนะนำให้เกษตรกรปลูก ควรแนะนำให้เกษตรกรเก็บกล้ายางไว้ปลูกในป่าต่อไปโดยแนะนำให้ปลูกในช่วงต้นฤดูฝน เพื่อลดปัญหาหากกล้ายางพาราที่ปลูกตายเป็นจำนวนมาก

1.2 นอกจากจะสนับสนุนต้นกล้ายางพารา และความรู้เรื่องการปลูกยางพาราแล้ว โครงการฯ ควรให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตอื่นๆด้วย เช่น เงินทุน ปุ๋ย และสารป้องกันกำจัดวัชพืช

1.3 จะต้องจัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้แก่เกษตรกร เพื่อที่เกษตรกรจะได้นำมาใช้ในการทำสวนยางพารา ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรส่วนมากยังมีปัญหาเรื่องขาดแคลนเงินทุนที่จะใช้ในการทำสวนยางพารา เป็นผลให้เกษตรกรทำสวนยางพาราได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

1.4 ควรให้การสนับสนุนช่วยเหลือให้ที่ดินของเกษตรกรมีเอกสารสิทธิ์ เพื่อที่เกษตรกรจะได้นำเอกสารสิทธิ์ไปใช้ในการค้ำประกันเพื่อกู้เงินกับแหล่งเงินกู้ต่างๆ

2. เนื่องจากเกษตรกรและพื้นที่ปลูกยางพารามีจำนวนมาก แต่จำนวนเจ้าหน้าที่มีค่อนข้างน้อยซึ่งอาจทำให้ดูแลเกษตรกรได้ไม่ทั่วถึง และความถี่ในการเข้าเยี่ยมเยียนหรือพบปะเกษตรกรมีน้อย ดังนั้นควรมีการจัดฝึกอบรมตัวแทนเกษตรกรให้เป็นผู้ชำนาญการเรื่องยางพาราในแต่ละพื้นที่ เพื่อที่เกษตรกรสามารถขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากตัวแทนเกษตรกรดังกล่าว โดยไม่ต้องรอคอยพบกับเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจทำให้แก้ปัญหาได้ล่าช้าไม่ทันการ

3. เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดลำพูนจะต้องจัดฝึกอบรมการทำสวนยางพาราให้กับเกษตรกรบ่อยครั้งขึ้น เพื่อให้เกษตรกรมีประสบการณ์การฝึกอบรมการทำสวนยางพาราสูงขึ้นกว่าเดิม เพราะว่าประสบการณ์การฝึกอบรมการทำสวนยางพาราที่สูงขึ้นมีผลทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรสูงขึ้นด้วย

4. ในการส่งเสริมการทำสวนยางพาราให้กับเกษตรกรนั้น เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดลำพูนจะต้องดูพื้นที่ของเกษตรกรก่อนว่าดินมีความอุดมสมบูรณ์หรือไม่ ซึ่งถ้าดินไม่มีความอุดมสมบูรณ์ก็ไม่ควรส่งเสริมหรือแนะนำให้เกษตรกรปลูก เพราะว่าความอุดมสมบูรณ์ของดินที่สูงขึ้นมีผลทำให้ศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรสูงขึ้นด้วย ดังนั้นก่อนที่จะไปส่งเสริมจะต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าดินมีความอุดมสมบูรณ์ดีหรือไม่

5. ควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกยางพาราในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกต่อปีเพียงพอตามที่สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตรกำหนด เพราะปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกต่อปีที่เพียงพอ ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของต้นยางพาราและความสำเร็จในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร ดังนั้นหากมีปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกต่อปีน้อยกว่าที่สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตรกำหนด ควรแนะนำให้เกษตรกรนำแหล่งน้ำจากแหล่งอื่น เช่น บ่อ สระน้ำ ลำห้วย มารดน้ำให้กับต้นยางพารา โดยเฉพาะในช่วงปีแรกที่ปลูก เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกรในพื้นที่อำเภออื่นเพื่อเปรียบเทียบถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อศักยภาพในการทำสวนยางพาราของเกษตรกร
2. เมื่อต้นยางพาราเจริญเติบโตจนสามารถเปิดกรีดได้ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับผลผลิตน้ำยางโดยทำการเปรียบเทียบกับพื้นที่ภาคใต้ว่าต้นยางพาราสามารถให้ผลผลิตน้ำยางได้แตกต่างกันหรือไม่
3. เมื่อต้นยางพาราเจริญเติบโตจนสามารถเปิดกรีดได้ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจของการปลูกยางพารา โดยเปรียบเทียบกับพืชชนิดอื่นๆที่เกษตรกรปลูกอยู่เดิมว่าให้ผลตอบแทนแตกต่างกันหรือไม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved